

A késő bronzkori objektumok a K-i szelvény középső és D-i részén fordultak elő. Egyedül az 55. kerek alakú, kifelé erősen rézsús falú gödörből kerültek elő jellegzetes, külső oldalukon felfényezett felületű, olykor kannelálás díszítésű töredékek. A kerámiák között volt bikónikus, ívesen kihajló, ferdén levágott peremű és apró, széles szalagfüles edényekhez tartozó töredékek is. Jellegzetes volt továbbá az, hogy a durva anyagú edények anyagát csillámos kőzettel soványították. Több gödörből maga a soványításra használt kőzet is előkerült.

GULYÁS GYÖNGYI - GALLINA ZSOLT

Tetők (KÖH 82599): A beruházáshoz készült örökségvédelmi hatástanulmány részeként 2012. március 4-én tartottunk terepbejárást a Tetők határrészén, ahol intenzív késő bronzkori és középkori (13–15. századi) települést határoltunk le. A lelőhely Kéked falutól Ny-ra, a Lapis-patak jobb partján, a Hernád magasparton húzódik.

HAJDÚ MELINDA

120. Kéthely, Újlaki út és Körforgalom felé tartó úttól É-ra (KÖH 65652 és 68967) (Somogy megye) Rő, Kö

A Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága (a Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum jogelődje) dolgozói 2012 június–júliusában és novemberében végezték a 68-as sz. főút átépítéséhez készített előzetes régészeti dokumentációhoz kapcsolódó terepbejárásokat. Az érintett területről 23 lelőhely volt ismert, ezek területét próbáltuk pontosítani, valamint a korábban bejáratlan területeken újabbakat keresni. A nyári hónapokban a közepesen magas és magas kukoricában, napraforgóban, illetve a szántott területeken; novemberben a korábban gabonával fedett és mostanra felszántott, illetve cukorréppal, vagy még nem túl magas repcével fedett területeken tudtunk terepbejárást végezni.

Több lelőhely területét sikerült pontosítanunk vagy módosítanunk, így a korábban külön kezelt, de összeérő Újlaki út és Körforgalom felé tartó úttól É-ra (Keverőtelep) római, középkori lelőhelyeket összevontuk.

Munkatársak: Németh Péter Gergely, Nyári Zsolt, Cserép Tamás.

MOLNÁR ISTVÁN

121. Kiskunmajsa határa (Bács-Kiskun megye) Á, Ú

Az Üllés–Zsana között épülő gázvezeték nyomvonalán, Kiskunmajsa határában az alábbi lelőhelyeken végeztünk kutatásokat.

Kígyós, Bogárzó-tótól DK-re (KÖH 80661): Kígyós-pusztától D-re, az egykori Bogárzó-tó DK-i partvonulatának szélén elhelyezkedő lelőhelyen 2012. március 12–14. között végeztünk megelőző feltárást. A régészeti munkálatok során összesen 915 m² felület lett lehumuszolva, melyből 746 m² bizonyult régészeti fedettné.

A nyomvonal humuszolása során kisebb megszakítással két szakaszon (11–12. munkaterület) jelentkeztek az objektumok, közepes intenzitással. A nagyobb méretű árkok és karámok részletei mellett több gödör lett feltárva és dokumentálva. Ösz-

sesen 22 objektum került elő, ebből 9 gödör és 13 árok volt. A zömében sekély objektumokból korhatározó leletanyag nem került elő, csupán kevés állatsont. Az objektumok jellege alapján feltételezhető, hogy ez a településrészlet is az Árpád-korban ezen a területen létező laza szerkezetű szállástelepülés részlete lehetett.

Kígyós, Bogárzó-tótól ÉNy-ra (KÖH 80655): A lelőhely Kígyós-pusztától DNy-ra, az egykori Bogárzó-tó ÉNy-i partvonulatának szélén helyezkedik el. 2012. február 29. és március 9. között végeztünk megelőző feltárást. A régészeti munkálatok során összesen 2506 m² felület lett lehumuszolva, melyből 2210 m² bizonyult régészeti fedettné.

A nyomvonal humuszolása során kisebb megszakításokkal három nagyobb göcban (6–8. munkaterület) jelentkeztek az objektumok, közepes intenzitással. A nagyobb méretű kerítők és karámok részletei mellett számos gödör és cölöphely lett feltárva és dokumentálva. Összesen 83 objektum került elő, ebből 41 gödör, 16 cölöphely és 25 árok volt, valamint egy bizonytalan funkciójú épület. Az objektumok egy részéből Árpád-korra datálható leletanyag – kerámia és állatsont – került elő, valamint néhány objektumból újkori kerámiatöredékek. Az Árpád-kori leletanyag intenzitása igen szerény volt, ami azt a feltételezést támasztja alá, hogy az Árpád-korban ezen a területen egy állattartással foglalkozó közösség élhetett, melynek laza szerkezetű szállástelepülését érintette a gázvezeték nyomvonal.

V. SZÉKELY GYÖRGY

122. Kistokaj, Hrsz. 062 / 16, 02. sz. geotermikus kút és erőmű (KÖH 82657)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, Ge

2012. március 13. és május 8. között tárták fel a miskolci Herman Ottó Múzeum munkatársai egy késő bronzkori (pili nyi kultúra) urnatemető részletét, illetve egy római császárkori, germán településrészletet. A 119 sírból álló temetőrészlet a közelben folyó Hejő ártere felé lejtő domb ÉK-i oldalán helyezkedik el.

A feltárt késő bronzkori temetkezések többsége urnás-hamvasztásos rítusú volt. Ezekben, a máglyán elégetett elhunytak hamvait nagy méretű, díszített edényekbe, urnákba helyezték. Az urnákat talakkal fedték le, míg az urnák köré meghatározott szabályrendszer szerint különböző típusú edényeket, legtöbbször kis méretű csészéket, kisebb fazekakat helyeztek el edénymellékletként. Több esetben a hamvak között vagy azok között különféle bronztárgyak kerültek elő. Ezek szintén a halottal együtt elégettek a máglyán. Ezek többségükben az egykori ruházatot díszítő elemek (spirálcsovecskék, gyöngyök) voltak. A bronztárgyak közül említésre méltó két borotva, egy viszonylag ép tű és egy sarlópenge töredéke. A sírok kisebb részét szórthamvas rítusú temetkezések alkották. Ezek esetében kis méretű, sekély, kerek gödrök alá szórták a hamvakat, nagy mennyiségű, a máglyáról származó faszén-maradvánnyal együtt. Az eltemetett mellékleteit a hamvak mellé helyezték el. A temetőrészlet a késő bronzkori pilinyi kultúra második időszakába (Kr. e. 12–11. század) sorolható.

Szintén a Hejő árterére lejtő domboldalon helyezkedett el a korai római császárkori, germán településrészlet. A falurészleten belül két házat, néhány tároló-, valamint szemetesgödört,